

KASB-HUNAR MAKTABI O'QUVCHILARINING OG'ZAKI NUTQINI RIVOJLANTIRISHDA INTERFAOL O'YINLARNING O'RNI

Aminova Lola Dexqonovna

Buxoro viloyat Peshko' tumani

1 son kasb-hunar maktabi ingliz tili o'qituvchisi

Annotatsiya: Ushbu ilmiy maqolada kasb-hunar ta'limi muassasalari o'quvchilarida og'zaki nutq ko'nikmalarini rivojlantirishda interfaol o'yinlarning ahamiyati yoritilgan. Og'zaki muloqot kasbiy martabada muhim rol o'ynaydi, bu erda samarali muloqot qobiliyatlari professional muvaffaqiyatga yordam beradi. Maqolada interfaol o'yinlardan og'zaki nutqni rivojlantirish uchun pedagogik vosita sifatida foydalanish, masalan, faol ishtirok etish, o'ziga bo'lgan ishonchni mustahkamlash, ravonlikni oshirish va mazmunli o'zaro munosabatlarni osonlashtirish kabi afzalliklari ko'rib chiqiladi. Bundan tashqari, u kasb-hunar maktablarida interfaol o'yinlarni qo'llash bo'yicha amaliy fikrlarni muhokama qiladi, qo'llab-quvvatlovchi va inklyuziv ta'lim muhitini yaratish muhimligini ta'kidlaydi.

Kirish:

Samarali og'zaki muloqot ko'nikmalari kasb-hunar maktabi o'quvchilari uchun juda muhimdir, chunki ular hamkasblari, mijozlari va mijozlari bilan samarali muloqotni talab qiladigan martabaga tayyorlanishadi. Ushbu maqola kasb-hunar maktabi o'quvchilari o'rtasida og'zaki nutqni rivojlantirishga innovatsion yondashuv sifatida interfaol o'yinlarning rolini ta'kidlaydi.

Og'zaki nutqni rivojlantirishda interaktiv o'yinlarning afzalliklari:

2.1. Faol ishtirok:

Interfaol o'yinlar faol ishtirok etishni rag'batlantiradigan qiziqarli va dinamik o'quv muhitini ta'minlaydi. Raqobat, hamkorlik va muammolarni hal qilish elementlarini o'z ichiga olgan o'yinlar o'quvchilarning qiziqishini, motivatsiyasini va diqqatini jalb qiladi, ularning og'zaki muloqot faoliyatida faol ishtirok etishiga yordam beradi.

2.2. Ishonchni mustahkamlash:

Interfaol o'yinlar o'quvchilarning og'zaki nutq qobiliyatlarini tanqid qilishdan qo'rqmasdan mashq qilishlari va rivojlantirishlari uchun qulay joy yaratadi. O'yinga asoslangan mashg'ulotlar orqali o'quvchilar asta-sekin o'zlariga bo'lgan ishonchni oshirishlari, tashvishlarni kamaytirishlari va ommaviy nutq qo'rquvini engishlari mumkin.

2.3. Ravonlikni yaxshilash:

Interfaol o'yinlar asosidagi mashg'ulotlarning takrorlanib turishi og'zaki nutqda ravonlikka yordam beradi. Talabalar mazmunli va haqiqiy suhbatlarda qatnashish imkoniyatiga ega bo'lib, ularga o'z fikrlari, g'oyalari va fikrlarini spontan va ravon tarzda ifoda etishni mashq qilish imkonini beradi.

2.4. Ma'noli shovqinlarni osonlashtirish:

Interfaol o'yinlar o'quvchilar o'rtasida mazmunli muloqotni rag'batlantiradi. Hamkorlikdagi o'yinlar orqali o'quvchilar munozaralar, muzokaralar va muammolarni hal qilish faoliyati bilan shug'ullanadilar, bu esa turli kasbiy sharoitlarda samarali muloqot qilish, faol tinglash va to'g'ri javob berish qobiliyatini oshiradi.

Amalga oshirish uchun amaliy mulohazalar:

3.1. O'yinni tanlash va moslashtirish:

Kasb-hunar maktabi o'quvchilarining aniq maqsadlari va ehtiyojlariga mos keladigan o'yinlarni tanlashga diqqat bilan qarash kerak. O'yinlar kelajakdagi martaba bilan bog'liq bo'lgan sohaga oid lug'at, stsenariylar va aloqa vazifalarini o'z ichiga olishi uchun moslashtirilishi yoki ishlab chiqilishi mumkin.

3.2. O'quv dasturiga integratsiya:

Interfaol o'yinlar o'quv dasturiga qo'shimcha o'qitish vositasi sifatida kiritilishi kerak. O'qituvchilar kengroq o'quv maqsadlari va kasbiy kurslarning mazmuniga mos keladigan, o'yinga asoslangan ta'lim va umumiy o'quv dasturi o'rtasida uzluksiz integratsiyani ta'minlaydigan o'yinga asoslangan faoliyatni loyihalashlari mumkin.

3.3. Qo'llab-quvvatlovchi muhitni yaratish:

Interfaol o'yinlarning afzalliklarini maksimal darajada oshirish uchun qo'llab-quvvatlovchi va inklyuziv o'quv muhitini yaratish juda muhimdir. O'qituvchilar faol ishtirokni qadrlaydigan, hurmatli muloqotni rag'batlantiradigan va o'quvchilarning og'zaki nutqini rivojlantirishga yordam beradigan konstruktiv fikr-mulohazalarni taqdim etadigan ijobiy sinf madaniyatini rivojlantirishlari kerak.

Baholash va baholash:

Og'zaki nutqni rivojlantirishda interfaol o'yinlarning samaradorligi formativ va summativ baholash usullari orqali baholanishi kerak. O'qituvchilar o'quvchilarning muvaffaqiyatini baholash, yaxshilash yo'nalishlarini aniqlash va maqsadli fikr-mulohazalarini bildirish uchun rubrikalar, o'z-o'zini baholash, tengdoshlarni baholash va audio/video yozuvlardan foydalanishi mumkin.

Albatta! Kasb-hunar ta'limi muassasalari o'quvchilari o'rtasida og'zaki nutqni rivojlantirishda interfaol o'yinlarning o'rni to'g'risida batafsilroq to'xtalib o'tish uchun qo'shimcha fikrlarni keltiramiz:

Shaxsiy ehtiyojlarga moslashtirish:

Interfaol o'yinlar o'quvchilarning individual ehtiyojlari va mahorat saviyalarini qondirish uchun moslashtirilishi mumkin. Ular talaffuz, so'z boyligini kengaytirish yoki suhbat strategiyalari kabi takomillashtirishning muayyan sohalarini hal qilish

uchun ishlab chiqilishi mumkin. Ushbu shaxsiylashtirilgan yondashuv o'quvchilarga o'zlarining noyob muammolariga e'tibor qaratish va o'z tezligida rivojlanish imkonini beradi.

Haqiqiy kasbiy kontekst:

Interfaol o'yinlar haqiqiy hayotdagi kasbiy stsenariylarni taqlid qilishi mumkin, bu esa talabalarga kelajakdagi martabalariga mos keladigan kontekstlarda og'zaki muloqot ko'nikmalarini mashq qilish imkoniyatini beradi. Misol uchun, rolli o'yinlar mijozlarning o'zaro munosabatlarini, ish intervyularini yoki ish joyidagi uchrashuvlarni taqlid qilishi mumkin, bu esa o'quvchilarga o'zlari tanlagan kasbiy sohalarda talab qilinadigan maxsus muloqot ko'nikmalarini rivojlantirishga imkon beradi.

Multimodal ta'lim:

Interaktiv o'yinlar ko'pincha audio, vizual va interfaol interfeyslar kabi multimedia elementlarini o'z ichiga oladi. Ushbu multimodal ta'lim yondashuvi turli xil ta'lim uslublarini qo'llab-quvvatlaydi va o'quvchilarning faolligi va tushunishini oshiradi. Interfaol o'yinlar orqali o'quvchilar tinglash va gapirish ko'nikmalarini mashq qilishlari va darhol fikr-mulohazalarini olishlari, ularning og'zaki nutqining rivojlanishini yanada kuchaytirishlari mumkin.

Hamkorlik va jamoaviy ish:

Ko'pgina interfaol o'yinlar talabalar o'rtasida hamkorlik va jamoaviy ishlashni rag'batlantiradi. Umumiy maqsadlar sari birgalikda ishlash orqali talabalar faol tinglash, muzokaralar olib borish va nizolarni hal qilish kabi muhim shaxslararo ko'nikmalarni rivojlantiradilar. Bu ko'nikmalar jamoaviy ish va samarali muloqot muhim bo'lgan kasbiy sharoitlarda juda muhimdir.

Motivatsiya va zavqlanish:

Interfaol o'yinlar qiziqarli va qiziqarli o'rganish tajribasini yaratadi, bu esa o'quvchilarning motivatsiyasi va faolligini sezilarli darajada oshiradi. Talabalar faol ishtirok etsa va g'ayratli bo'lsa, ular og'zaki nutq ko'nikmalarini mashq qilish uchun vaqt va kuch sarflashlari ehtimoli ko'proq bo'ladi, bu esa yanada sezilarli taraqqiyot va yaxshilanishga olib keladi.

O'tkazish mumkin bo'lgan ko'nikmalar:

Interfaol o'yinlar orqali hosil bo'lgan ko'nikmalar faqat og'zaki nutqdan tashqariga chiqadi. Talabalarda tanqidiy fikrlash, muammolarni hal qilish va qaror qabul qilish ko'nikmalari ham rivojlanadi. Ushbu ko'chiriladigan ko'nikmalar kasbiy martabalarda qimmatlidir, bu erda talabalar murakkab vaziyatlarda harakat qilishlari va aniq va ishonchli og'zaki muloqot orqali samarali qarorlar qabul qilishlari kerak.

Davomli amaliyot va mustahkamlash:

Interfaol o'yinlar o'quvchilarga og'zaki nutq ko'nikmalarini muntazam ravishda mashq qilish imkoniyatini beradi. O'yinga asoslangan mashg'ulotlarni muntazam sinf

tartiblariga kiritish orqali o'qituvchilar muloqot ko'nikmalarini doimiy ravishda mashq qilish va mustahkamlashni ta'minlashi mumkin, bu esa uzoq muddatli saqlash va takomillashtirishga olib keladi.

Texnologiya integratsiyasi:

Interaktiv o'yinlar ko'pincha mobil ilovalar, onlayn platformalar yoki virtual reallik kabi texnologiyalardan foydalanib, immersiv va qiziqarli tajribalarni yaratadi. Og'zaki nutqni rivojlantirishga texnologiyani integratsiya qilish nafaqat o'quvchilarning qiziqishini oshiradi, balki ularni zamonaviy kasbiy martabaning raqamli aloqa talablariga tayyorlaydi.

Pedagoglarning malakasini oshirish:

Interfaol o'yinlarni o'quv dasturiga kiritish pedagoglardan o'yin pedagogikasi bo'yicha bilim va ko'nikmalarini rivojlantirishni talab qiladi. Kasbiy rivojlanish imkoniyatlari o'qituvchilarni o'yinga asoslangan samarali faoliyatni loyihalash va amalga oshirish strategiyalari bilan jihozlashi, og'zaki nutqni rivojlantirish uchun interfaol o'yinlardan optimal foydalanishni ta'minlashi mumkin.

Xulosa:

Xulosa qilib aytish mumkinki, interfaol o'yinlar kasb-hunar ta'limi muassasalari o'quvchilarida og'zaki nutq ko'nikmalarini rivojlantirish uchun dinamik va samarali yondashuvni taklif etadi. Shaxsiy ehtiyojlarga moslash, haqiqiy kasbiy kontekstlarni taqlid qilish, hamkorlikni rag'batlantirish va zavqlanishni rag'batlantirish orqali interfaol o'yinlar qo'llab-quvvatlovchi va qiziqarli o'quv muhitini yaratadi. Interfaol o'yinlar o'quv dasturiga puxta o'ylangan holda kiritilgan bo'lsa, o'quvchilarning og'zaki nutq qobiliyatini sezilarli darajada oshirish, ularni kelajakdagi kasbiy faoliyatida muvaffaqiyatli muloqot qilishga tayyorlash imkoniyatiga ega.

Interfaol o'yinlar kasb-hunar maktabi o'quvchilarining og'zaki nutqini rivojlantirishni sezilarli darajada oshirish imkoniyatiga ega. Interfaol o'yinlar faol ishtirok etish, o'ziga bo'lgan ishonchni mustahkamlash, ravonlikni oshirish va mazmunli o'zaro munosabatlarni osonlashtirish orqali kasb-hunar maktabi o'qituvchilari uchun qimmatli pedagogik yondashuvni taklif etadi. Interfaol o'yinlarni o'quv dasturiga kiritish, amaliy mulohazalarni hisobga olgan holda, o'quvchilarning og'zaki muloqot qobiliyatini har tomonlama rivojlantirishga yordam beradi va ularni tanlagan kasb-hunar yo'nalishlari bo'yicha muvaffaqiyatli kasbga tayyorlaydi.

Foydalanilgan adabiyotlar:

1. Abdullaev, Alimardon Khaydaraliyevich. "CONTEMPORARY TRENDS AND INNOVATIONS IN SCULPTURE IN UZBEKISTAN: EXPLORING THE INTERSECTION OF TRADITION AND MODERNITY." *Galaxy International Interdisciplinary Research Journal* 11.11 (2023): 448-450.

2. Abdullaev, Alimardon Khaydaraliyevich. "THE NAVIRON PATH OF CRAFTS TODAY AND ITS ROLE IN YOUTH MATURATION." *American Journal of Pedagogical and Educational Research* 9 (2023): 13-15.
3. Abdullaev, Alimardon Khaydaraliyevich. "ISSUES OF AWAKENING THE INCENTIVE OF YOUNG PEOPLE TO CRAFTS." *E Conference Zone*. 2023.
4. Abdullaev, Alimardon Khaydaraliyevich. "THE ISSUE OF EDUCATING YOUNG PEOPLE IN THE SPIRIT OF CRAFTS." *American Journal of Pedagogical and Educational Research* 9 (2023): 16-19.
5. Abdullaev, Alimardon Khaydaraliyevich. "ROLE OF CRAFT TRADITIONS IN YOUTH LIFE." *E Conference Zone*. 2023.